

08 Aprilie 2016, nr. 692

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului – art.52, 69; Legea cu privire la patenta de întreprinzător – art.3, 4; Legea cu privire la jocurile de noroc etc.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 117 din 22 Martie 2016)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului – art.52, 69; Legea cu privire la patenta de întreprinzător – art.3, 4; Legea cu privire la jocurile de noroc etc.)

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei , ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Transparența decizională Potrivit art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional.

Nota informativă la proiect nu face referire la consultarea proiectului cu societatea în ansamblu, cu asociațiile din domeniul comerțului, cu organizațiile non-guvernamentale, cu autoritățile publice și alte părți interesate în procesul de elaborare și adoptare a proiectului.

4. Scopul promovării proiectului. Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative este elaborat în vederea îmbunătățirii reglementărilor în domeniul activităților de întreprinzător și climatului investițional din Republica Moldova. În particular, proiectul legii își propune să perfecționeze cadrul normativ privind reglementarea prin autorizare a activității de comerț interior.

Proiectul legii reglementează mecanismul de funcționare a ghișeului unic și stabilește drepturile, obligațiile și responsabilitățile autorităților de control ale statului și ale comerciantului. Implementarea unui ghișeu unic fiabil și funcțional va permite substituirea autorizării de funcționare cu notificarea. Conform proiectului legii, comerciantul va remite în adresa autorității publice locale o notificare, conform modelului stabilit de lege, în care vor fi incluse un set de date și informații standardizate. În temeiul acestor informații, autoritatea administrației publice locale va verifica corespunderea comerciantului cu legislația în vigoare, în privința aspectelor ce țin de competența autorității locale. În cazul în care activitatea desfășurată de comerciant poate implica anumite riscuri pentru viața și sănătatea persoanei (ex. alimentație publică sau activități de îngrijire corporală) comerciantul va fi în drept să inițieze activitatea doar la expirarea a 15 zile

de la data notificării, perioadă în care autoritățile competente (ANSA sau CNSP) vor efectua investigațiile de rigoare.

Fundamentarea proiectului

5. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

6. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă Transparența promovării proiectului, la etapa actuală, pare a fi asigurată. Proiectul, însoțit de nota informativă, este plasat pe web site-ul oficial al Parlamentului, Parlamentul respectând, astfel, principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă, subiecții interesați având posibilitatea de a se informa despre noile propuneri legislative în acest domeniu și de a-și expune opinia vis-a-vis de prevederile acestuia.

7. Suficiența argumentării. Nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de lege. Intenția autorului este expusă clar și argumentat în nota informativă ce însoțește proiectul de lege. În acest sens, autorul indică scopul principal, condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, principalele prevederi, evidențierea elementelor noi, efectul social și economic al actului.

Obiecția formulată de noi se referă la neanexarea la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ și nepublicarea pe pagina web a Parlamentului a avizelor tuturor instituțiilor publice interesate, sintezei recomandărilor recepționate în rezultatul consultărilor publice cu societatea civilă.

8. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Contrar prevederilor lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă nu include referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

În contextul lit. c) a art. 20 din Legea 780/2001, informația privind compatibilitatea proiectului de lege cu cadrul legal comunitar urma a fi inserată în Tabelul de concordanță, după modelul stabilit în anexa la Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1345 din 24 noiembrie 2006 și utilizat pentru a demonstra compatibilitatea proiectului de lege național cu legislația comunitară, care însoțește în mod obligatoriu proiectul actului legislativ pe întreg parcursul circulației sale, pînă la adoptarea sa de către Parlament.

De asemenea, nu par a fi respectate nici prevederile lit. d) alin. (2) al art. 23 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, care statuează că dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ va cuprinde nota informativă care va conține și rezultatele expertizei compatibilității cu legislația comunitară, precum și lista reglementărilor de referință ale legislației comunitare, informația în cauză lipsind de pe pagina oficială a Parlamentului.

Astfel, dosarul de însoțire trebuia să conțină Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate. Din lipsa informațiilor, nu cunoaștem dacă autorii au respectat sau nu aceste cerințe legale, informația în cauză lipsind cu desăvîrșire de pe pagina oficială a Parlamentului.

9. Fundamentarea economico-financiară. Conform lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind fundamentarea economico-financiară. Potrivit notei informative la proiect, implementarea proiectului legii nu implică cheltuieli din contul bugetului de stat, iar costurile ce țin de elaborarea materialelor instructive și de promovare și oferirea cursurilor de instruire pentru APL vor fi acoperite de programul USAID BRITE. Respectiv, costurile ce țin de dezvoltarea și implementarea sistemului informațional al ghișeului unic urmează a fi acoperite de donatorii externi. Totuși, autorii au omis să indice costurile care vor trebui să fie suportate de stat, în cazul în care programele de finanțare externă vor expira.

10. Analiza impactului de reglementare a proiectului. Proiectul de lege conține analiza impactului de reglementare. Implementarea proiectului de lege urmează să asigure: optimizarea reglementărilor ce țin

de actele permissive aplicate în prezent pentru, desfășurarea activității de comerț; reducerea semnificativă a procedurilor, etapelor și costurilor pentru inițierea activității de comerț, cauzate de necesitatea obținerii autorizației de funcționare în comerț; reducerea perioadei necesare de inițiere a activității de comerț de la cca.70 zile în prezent pînă la o zi (în mod ordinar) sau 15 zile (în cazul unor activități cu risc); excluderea suprapunerilor dintre funcțiile de autorizare și control ale autorităților publice locale și centrale în privința activităților de comerț; excluderea reglementărilor contradictorii și normelor inutile sau care creează impedimente în activitatea de comerț și în procesul de eliberare a autorizațiilor de funcționare în comerț.

Evaluarea de fond a coruptibilității

11. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

12. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

13. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului sunt compatibile cu alte prevederi ale legislației.

14. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect nu sînt suficient de clare și concise, exprimările derogând de la rigorile tehnicii legislative.

15. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul de lege se referă la autorități publice (în special - la autoritățile publice locale), care au atribuții de supraveghere și monitorizare a activității comerciale a comercianților, prevederile căruia lasă loc pentru elemente de coruptibilitate.

16. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior	4. Articolul 5: se completează cu alineatele (11) și (4) cu următorul cuprins: (11) Regulile de desfășurare a activității de comerț, inclusiv cele sanitare, sanitar-veterinare, privind siguranța alimentelor și de protecție a drepturilor consumatorilor se aprobă de Guvern."; „(4) Organele de control elaborează, emit și actualizează periodic (la modificarea și completarea legislației în vigoare sau în vederea perfecționării) ghiduri informative care să conțină, într-un limbaj accesibil, cerințele pe care trebuie să le îndeplinească comercianții la desfășurarea activității de comerț. Organele de control asigură publicarea ghidurilor pe paginile	La alin. (4) : - Sintagma "Organele de control" este una generală, care presupune toate organele înzestrate cu atribuții de control, lucru care nu se încadrează în sensul prevederilor Legii modificate, din cauza că autoritățile publice abilitate cu funcții de control a activității de comerț sunt stipulate în art. 22 din Legea modificată. - Ghidul informativ urmează să fie elaborat și actualizat nu de organele de control a activității de comerț, ci de Ministerul Economiei, în calitate de organ central cu atribuții în domeniul comerțului, așa cum reiese din atribuțiile stipulate în art. 5 alin. (2) din Legea modificată. Adicional, menționăm că punerea pe umerii autorităților publice de control a atribuțiilor, care intră în competența autorității publice centrale, șterge limitele responsabilității pentru îndeplinirea acestei atribuții, care în consecință poate duce la neexecutarea acestei atribuții de nici una din autoritățile vizate.	Coruptibilitate Atribuții excesive / contrare statutului Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Atribuții paralele Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa unor termene concrete	Atribuția elaborării și actualizării Ghidului informativ urmează să fie pusă în sarcina Ministerului Economiei.

		web oficiale proprii și accesul publicului larg." la alineatul (2), litera g) va avea următorul cuprins: "g) monitorizează, prin intermediul „RI "e-Comerț interior", activitatea de comerț desfășurată pe teritoriul localității respective".			
2	Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior	5. Articolul 6: alineatul (l): la litera e), cuvintele "eliberarea autorizațiilor de funcționare" se substituie cu cuvintele "verificarea datelor indicate în notificările depuse de comercianți"; litera t) se abrogă; litera g) se abrogă; literele 1), m) și n) vor avea următorul cuprins: „1) efectuează controlul în domeniul activității de comerț în conformitate cu art.22 alin.(3); m) suspendă activitatea unității comerciale și înaintează instanței de judecată cereri de încetare a unității comerciale, conform art.174; . n) aprobă, în cadrul regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, interdicții și cerințe privind desfășurarea activității de comerț, conform cerințelor din alin.(5)"; se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins: „(5) în cadrul regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, autoritatea administrației publice locale este în drept să stabilească interdicții și cerințe privind desfășurarea activității de comerț în următoarele privințe: a) interdicția de a desfășura activități de comerț sau anumite forme ale activității de comerț, inclusiv comerțul ambulant, în perimetrul anumitor zone sau străzi ori în intervalul anumitor zile sau ore; b) modul de desfășurare a activităților de comerț în apropierea edificiilor autorităților publice, instituțiilor de învățământ, instituțiilor medicale, lăcașurilor de cult, monumentelor,	La alin. (5): - stipulează dreptul fiecărei autorități publice locale să elaboreze și să aprobe regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă. Conform acestei prevederi, fiecare localitate din Republica Moldova va avea regulamentul său de desfășurare a activităților de comerț. Cu alte cuvinte, în fiecare localitate din Republica Moldova vor exista reguli individuale de comerț. O asemenea situație nu va favoriza dezvoltarea comerțului, mai ales pentru comercianții care activează în mai multe localități din Republica Moldova. Trebuie de ținut cont că și de faptul că multe autorități publice locale nu vor fi în stare să elaboreze de sine stătător acest regulament, din cauza lipsei specialiștilor corespunzători. - lit. a), c), e) și f) introduse prin Proiect, conțin prevederi generale, care lasă loc pentru interpretări, tratări selective și abuzive. Acestea sunt prevederile care acordă dreptul autorității publice locale unilateral să interzică desfășurarea activității de comerț sau anumite forme ale activității de comerț, inclusiv comerțul ambulant, în perimetrul anumitor zone sau străzi ori în intervalul anumitor zile sau ore; să distribuie activitățile comerciale după zone. Prevederile date nu stabilesc criterii clare și exhaustive de determinare a activităților comerciale care pot fi interzise, de determinare a locurilor și timpului când activitatea comercială nu trebuie să fie desfășurată. Iar dreptul autorității publice locale de a distribui activitățile comerciale după zone contravine principiului "libertății comerțului și activității de întreprinzător", stipulate în 126 alin. (2) lit. b) din Constituția RM.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului Lipsa / insuficiența transparenței funcționării autorităților publice	1. Regulile de desfășurare a comerțului trebuie să fie egale și uniforme. Pentru aceasta, regulile de desfășurare a comerțului urmează să fie aprobate de Guvern, după cum prevede modificarea din proiect propusă la art. 5, prin completarea cu alin. (11), în care să se conțină prevederi, care să delegheze unele competențe concrete autorităților publice locale. Altă soluție ar putea fi elaborarea de către Guvern a unui regulament-tip, care ulterior va putea fi implementat de către fiecare autoritate publică locală. 2. Este necesar în Proiect să fie determinate clar și exhaustiv activitățile comerciale care sunt interzise, locurile în care activitatea comercială se interzice sau limitate, timpul în care activitatea comercială este interzisă sau limitată, limitele până la care activitatea comercială poate fi desfășurată. Aceste aspecte nu pot fi lăsate la discreția subiectivă a autorității publice locale. 3. Prevederile alin. (5) lit. c) urmează să fie excluse din Proiect.

		lucrărilor de artă, edificiilor cu valoare arhitecturală, istorică sau arheologică, zonelor istorice, precum și în locurile (destinațiile) de interes turistic; c) distribuirea activităților de comerț între zona centrală și zonele periferice ale localității, precum și între zonele aglomerate și cele neaglomerate; d) raza în care este interzisă comercializarea producției alcoolice în preajma instituțiilor de învățământ, instituțiilor medicale și lăcașurilor de cult; e) cerințe privind regimul de lucru (orarul de funcționare) al comercianților în perimetrul anumitor zone sau străzi; f) interdicția de a comercializa anumite produse sau servicii în perimetrul anumitor zone sau străzi. (6) Cerințele stabilite de alin.(5) se aprobă prin decizia consiliului local."			
3	Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior	13. Articolele 14-17 vor avea următorul cuprins: "Articolul 14. Notificarea privind inițierea activității de comerț (1) În cazul activităților de comerț, altele decât cele stabilite de anexele nr.3 și nr. 4, comerciantul este în drept să desfășoare activitatea de comerț odată cu depunerea notificării privind inițierea activității de comerț. (2) Comerciantul este obligat să depună notificarea privind inițierea activității de comerț cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la inițierea activității, în cazul în care desfășoară activitățile prevăzute în anexele nr.3 și nr. 4, precum și în cazul desfășurării activității de comerț ambulant. (3) Notificarea privind inițierea activității de comerț va corespunde modelului stabilit de anexa nr.2 la prezenta lege și va conține următoarele date: a) denumirea/numele, sediul/domiciliul, IDNO/IDNP și datele de contact ale comerciantului; b) denumirea și codul activității de comerț	La alin. (3) art. 14 din proiect, în Notificarea privind inițierea activității de comerț sunt incluse date de prisos, pe care un comerciant nu ar trebui să le cunoască și să se complice să le introducă, precum sunt: codul activității de comerț conform CAEM rev.2; tipul unității comerciale, conform Nomenclatorului unităților comerciale aprobat de Guvern. Aceste date autoritatea publică locală ar trebui să le identifice și să le introducă de sine stătător la recepționarea notificării privind inițierea activității de comerț, reieșind din activitatea de comerț indicată de comerciant. Aceste date nu au relevanță pentru comerciant și începerea activității de comerț, constituind o formalitate, care mai mult se atribuie la competențele autorității publice locale ce țin de evidența și monitorizarea activităților de comerț. Includerea acestor date în notificarea privind inițierea activității de comerț va duce la complicarea și tergiversarea procedurii de inițiere a activității de comerț. De asemenea, este de prisos și lipsită de sens includerea în notificarea privind inițierea activității de comerț a declarației pe proprie răspundere a comerciantului privind respectarea legislației. Obligația fiecărei persoane este una prezumată, nerespectarea căreia duce la survenirea răspunderii conform legislației în vigoare.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Promovarea intereselor contrar interesului public Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive	Urmează să fie excluse din art. 14 alin. (3) din proiect: - la lit. c), sintagmele "și codul" și "conform CAEM rev.2"; - lit. d) și f)

		<p>conform CAEM rev.2, cu mențiunea dacă se va comercializa producție alcoolică, bere și/sau articole din tutun; c) denumirea și adresa unității comerciale sau locului de vânzare; d) tipul unității comerciale, conform Nomenclatorului unităților comerciale aprobat de Guvern; e) suprafața comercială (m.p.); f) declarația pe proprie răspundere a comerciantului privind respectarea legislației; g) capacitatea unității comerciale (numărul de locuri/persoane) - în cazul unității de alimentație publică; h) tipul și suprafața comercială (lungimea, lățimea, înălțimea) a unității mobile - în cazul desfășurării activității de comerț prin intermediul unității mobile. (4) La notificarea privind inițierea activității de comerț se anexează următoarele acte, în următoarele cazuri: a) actul care confirmă împuternicirile reprezentantului - în cazul în care notificarea este depusă prin intermediul unui reprezentant; b) copia de pe regulamentul pieței, adoptat de comerciant, și copia de pe decizia consiliului</p>			
4	Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior	<p>Articolul 15. Cerințe privind notificarea activității de comerț (1) Datele incluse de comerciant în notificarea privind inițierea activității de comerț trebuie să corespundă cerințelor stabilite de prezenta lege și regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, aprobat de autoritățile administrației publice locale, conform art.6 alin.(5). (2) Notificarea privind inițierea activității de comerț se depune de comerciant în mod separat pentru fiecare unitate comercială și/sau loc de vânzare. (3) Notificarea privind inițierea activității de</p>	<p>Nu este clar, cum comercianții urmează să prezinte actele aferente și suplimentare, stipulate în art. 14 alin. (4) și (5), care au fost introduse prin proiect, în cazul depunerii notificării privind inițierea activității de comerț online prin intermediul RI "e-Comerț interior". Acest lucru este relevant din considerentul că neprezentarea acestor acte constituie temei pentru refuzul recepționării notificării privind inițierea activității de comerț.</p>	<p>Coruptibilitate Lacune de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</p>	<p>Urează să fie stipulată modalitatea de depunere a actelor aferente și suplimentare, stipulate în art. 14 alin. (4) și (5), care au fost introduse prin proiect, în cazul depunerii notificării privind inițierea activității de comerț online prin intermediul RI "e-Comerț interior".</p>

		<p>comerț se depune de comerciant în biroul specializat al autorității administrației publice locale sau online prin intermediul RI "e-Comerț interior".</p> <p>(4) Notificarea privind inițierea activității de comerț se depune în adresa autorității administrației publice locale de nivelul întâi, a municipiilor Chișinău și Bălți sau unității teritoriale autonome Găgăuzia în a cărei rază teritorială urmează să-și desfășoare activitatea comerciantul respectiv. (5) Notificările și actele anexate, depuse de comerciant la biroul specializat al autorității administrației publice locale, se prezintă de comerciant în original sau copii și se păstrează în arhiva autorității administrației publice locale.</p>			
5	<p>Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior</p>	<p>Articolul 16. Recepționarea notificării (1) În momentul recepționării notificării privind inițierea activității de comerț la biroul specializat, autoritatea administrației publice locale este obligată: 1) să introducă datele din notificare în RI "e-Comerț interior"; 2) să elibereze comerciantului o înștiințare de recepționare, în formă scrisă, cu indicarea următoarelor date: a) data și ora recepționării notificării; b) numărul de ordine al notificării, acordat de autoritatea administrației publice locale; c) numele/prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile din autoritatea administrației publice locale care a recepționat notificarea. (2) În momentul recepționării notificării privind inițierea activității de comerț în mod online, RI "e-Comerț interior" va emite în adresa comerciantului o înștiințare de recepționare, care va conține datele</p>	<p>La alin. (4), datele din refuzul de recepționare a notificării sunt insuficiente. Comerciantului, căruia i-a fost refuzată recepționarea notificării, urmează să i se ofere nu numai motivul refuzului, dar și informații referitor la modalitatea de înlăturare a neajunsurilor, care au stat la baza refuzului recepționării notificării, precum și, comerciantul trebuie să fie informat despre posibilitatea de a depune o altă notificare, după înlăturarea neajunsurilor.</p>	<p>Coruptibilitate Lacune de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</p>	<p>Alin. (4) urmează să fie completat cu două litere noi c) și d) cu următoarea redacție: "c) modalitatea de înlăturare a neajunsurilor, care au stat la baza refuzului recepționării notificării; d) informația despre posibilitatea depunerii repetate a notificării, după înlăturarea neajunsurilor."</p>

		<p>stabilite de alin.(1) pct.2). (3) Autoritatea administrației publice locale refuză recepționarea notificării privind inițierea activității de comerț, în momentul depunerii acesteia (în cazul depunerii notificării la biroul specializat) sau în termen de cel mult 3 zile de la depunerea notificării (în cazul depunerii online a notificării), doar în următoarele cazuri: a) notificarea nu conține datele stabilite de art. 14 alin.(3); b) la notificare nu sînt anexate actele stabilite, după caz, de art. 14 alin.(4) și/sau (5); c) notificarea nu este semnată de persoana care deține împuternicirile necesare. (4) În cazul refuzului de recepționare a notificării, conform alin.(3), autoritatea administrației publice locale este obligată să elibereze comerciantului o înștiințare privind refuzul de recepționare a notificării, în formă scrisă, cu indicarea următoarelor date: a) motivele refuzului de recepționare a notificării; b) numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile din autoritatea administrației publice locale care a emis refuzul de recepționare a notificării.</p>			
6	Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior	<p>Articolul 17/4. Încetarea și suspendarea activității de comerț (1) Activitatea de comerț încetează în temeiul deciziei instanței de judecată, la cererea: a) organului de control, conform competențelor stabilite de Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător - în cazul în care, în cadrul controalelor efectuate de organul respectiv, se stabilește că comerciantul a admis, pentru a 3-a dată consecutiv, una sau mai multe încălcări,</p>	<p>1. Alin. (2) și (3) conțin reglementări imperative care obligă instanțele de judecată să ia decizii de încetarea a activității de comerț, fapt care constituie o imixtiune în înfăptuirea justiției și o încălcare a principiului separării puterilor în stat, stipulat în art. 6 din Constituția RM. Nici o autoritate publică nu este în drept să indice soluțiile pe care urmează să le ia instanțele de judecată într-un caz sau altul. 2. Încetarea activității de comerț, în calitate de sancțiune, este una ineficientă și lipsită de sens, din motiv că comerciantul a doua zi după încetarea activității de comerț este în drept să depună o altă notificare privind inițierea activității de comerț identice, iar autoritatea publică locală nu este în drept să-i refuze recepționarea notificării din motivul că comerciantul anterior a fost sancționat cu încetarea activității de comerț identice.</p>	<p>Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții extensive de reglementare Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului Dezechilibru dintre încălcare și sancțiune Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii</p>	<p>1. Alin. (2) și (3) urmează să fie reformulate. 2. Privarea comerciantului de dreptul de a desfășura activitate de comerț, similară cu cea pentru care a fost sancționat cu încetarea activității de comerț, pentru o perioadă de un an. 3. La art. 16 alin. (3) urmează să fie stabilit un motiv nou pentru care autoritatea publică locală refuză recepționarea notificării privind inițierea activității de comerț, și anume, existența unor restricții aplicate comerciantului pentru exercitarea activității de comerț, pentru</p>

	<p>care au fost comise și constatate anterior, și care nu au fost înlăturate de comerciant; b) autorității administrației publice locale - în cazurile stabilite de alin.(2); c) persoanelor fizice și juridice, altele decât cele menționate în lit. a) și b), în condițiile stabilite de alin.(3).</p> <p>(2) Instanța de judecată ia decizia de încetare a activității de comerț, la cererea autorității administrației publice locale, în cazul în care autoritatea administrației publice locale a emis în adresa comerciantului, de 2 ori consecutiv, prescripții privind înlăturarea încălcărilor constatate, conform alin.(5) și (6), iar comerciantul nu a înlăturat încălcările în cauză. (3) Instanța de judecată ia decizia de încetare a activității de comerț, la cererea persoanelor fizice și juridice, altele decât cele menționate în alin. (1) lit. a) și b), în următoarele cazuri: a) comerciantul încalcă interdicțiile și cerințele privind desfășurarea activității de comerț în localitatea respectivă, stabilite de regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă; b) comerciantul încalcă cerințele și interdicțiile privind regimul de lucru (orarul de funcționare), stabilite de regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă; c) comerciantul încalcă limitele maxime admise ale nivelului zgomotului și al vibrației, aprobate de Guvern. (4) Autoritatea administrației publice locale dispune încetarea activității de comerț în temeiul actului de constatare, întocmit la fața locului de autoritatea administrației publice locale, privind stabilirea faptului de lichidare a unității comerciale sau a întreprinderii. (5) Autoritatea</p>			<p>care a fost depusă notificarea.</p>
--	---	--	--	--

administrației publice locale va prescrie comerciantului înlăturarea încălcărilor constatate, în următoarele cazuri: a) comerciantul desfășoară o anumită formă a activității de comerț care este interzisă de actele legislative în vigoare și/sau de regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă; b) comerciantul comercializează anumite bunuri sau servicii care sunt interzise de actele legislative în vigoare și/sau de regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă; c) desfășurarea activității de comerț în cadrul unității comerciale contravine deciziilor autorității administrației publice locale privind restricțiile la amplasarea unităților ce practică jocuri de noroc, emise în conformitate cu Legea nr.285-XIV din 18 februarie 1999 cu privire la jocurile de noroc - în cazul desfășurării activității de comerț ce ține de jocurile de noroc; d) comercializarea producției alcoolice în. cazul în care contravine Legii nr.1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice; e) comerciantul nu respectă cerințele și interdicțiile privind regimul de lucru (orarul de funcționare) stabilite de prezenta lege și/sau de regulamentul de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă; t) comerciantul nu achită plata de notificare în termen de 15 zile de la data notificării; g) datele indicate în notificarea privind inițierea sau anexe depuse de comerciant sînt eronate; h) comerciantul încalcă limitele maxime

admise ale nivelului zgomotului și al vibrației, aprobate de Guvern. (6) În cazul în care comerciantul nu înlătură încălcările stabilite de alin.(5) ca urmare a prescripției emise de autoritatea administrației publice locale de 2 ori consecutiv, autoritatea administrației publice locale inițiază încetarea activității de comerț conform alin.(2). (7) În caz de pericol iminent pentru viața sau sănătatea populației, activitatea de comerț se suspendă la data emiterii deciziei de suspendare de către:

a) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor - la încălcarea legislației privind siguranța alimentelor; b) Centrul Național de Sănătate Publică - la încălcarea legislației privind sănătatea publică; c) Agenția pentru Protecția Consumatorilor - la comercializarea produselor falsificate (contrafăcute) și/sau periculoase; d) Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale - la încălcarea legislației privind apărarea împotriva incendiilor.

(8) Suspendarea activității de comerț de autoritățile stabilite de alin.(7) se efectuează în conformitate cu art.17 alin.(3) din Legea nr.235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Suspendarea sau încetarea activității de comerț la cererea autorităților stabilite de alin.(7) va avea loc doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele două condiții: a) încălcarea constatată este întemeiată pe prevederile unui act normativ care a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; b) încălcarea nu a fost înlăturată pînă la data emiterii deciziei de suspendare sau încetare. (9) Instanța de judecată și autoritățile care emit decizii de suspendare

		sau încetare a activității de întreprinzător sînt obligate să remită deciziile în cauză autorităților administrației publice locale și comerciantului la data emiterii deciziei.			
7	Art. X. Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior	Articolul 177. Taxe și plăți de notificare (1) Pentru fiecare unitate comercială și loc de vânzare, în cadrul cărora se desfășoară activitate de comerț, comercianții achită taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii în conformitate cu legislația fiscală. (2) Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii se achită de comerciant în modul stabilit de legislația fiscală, pe durata desfășurării activității de comerț conform art. 173. (3) În termen de 15 zile de la data notificării, comerciantul este obligat să achite autorității administrației publice locale o plată de notificare în mărime de 50 lei. Prin decizia consiliului local al autorității administrației publice locale plata de notificare poate fi majorată pînă la 100 lei.	Orice reglementări care se referă la impozite și taxe urmează să fie stipulate în Codul fiscal RM. Proiectul de lege examinat nu poate să conțină prevederi referitoare la impozite și taxe, atâta timp cât acestea nu sunt stipulate în Codul fiscal RM, mai ales în situația în care Codul fiscal RM nu conține asemenea taxe.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții extensive de reglementare Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Excluderea din proiect a prvederilor care instituie taxe și plăți, contrar prevederilor Codului fiscal RM.

Concluzii

1. În general, proiectul pare a fi oportun și benefic pentru comercianți și conține reglementări progresive și revoluționare, care vor avea un impact pozitiv asupra activității de comerț. Obiecțiile formulate mai sus au menirea să îmbunătățească calitatea reglementărilor din proiect și să asigure corelarea acestora cu cadrul legal existent.
2. Proiectul conține prevederi care pun pe umerii autorităților publice de control atribuții care intră în competența autorității publice centrale, șterge limitele responsabilității pentru îndeplinirea acestei atribuții, care în consecință va duce la neexecutarea acestei atribuții de nici una din autoritățile vizate.
3. Regulile de desfășurare a comerțului trebuie să fie egale și uniforme, iar pentru aceasta regulile de desfășurare a comerțului urmează să fie aprobate de Guvern și care trebuie să conțină prevederi prin care să se delegheze unele competențe concrete autorităților publice locale. Altă soluție ar putea fi elaborarea de către Guvern a unui regulament-tip, care ulterior va putea fi implementat de către fiecare autoritate publică locală.
4. Este necesar ca în proiect să fie determinate clar și exhaustiv activitățile comerciale care sunt interzise, locurile în care activitatea comercială este interzisă sau limitată, timpul în care activitatea comercială este interzisă sau limitată, limitele până la care activitatea comercială poate fi desfășurată. Aceste aspecte nu

pot fi lăsate la discreția subiectivă a autorității publice locale.

5. Notificarea privind inițierea activității de comerț trebuie să conțină date clare și exhaustive, fără formalități exagerate. Procedura de depunere a notificării privind inițierea activității de comerț online prin intermediul RI "e-Comerț interior" urmează să fie bine determinată.

6. Comerciantului, căruia i-a fost refuzată recepționarea notificării, urmează să i se ofere nu numai motivul refuzului, dar și informații referitor la modalitatea de înlăturare a neajunsurilor, care au stat la baza refuzului recepționării notificării, precum și să fie informat despre posibilitatea de a depune o altă notificare, după înlăturarea neajunsurilor.

7. Proiectul conține reglementări imperative prin care obligă instanțele de judecată să ia decizii de încetare a activității de comerț, fapt care constituie o imixtiune în înfăptuirea justiției și o încălcare a principiului separării puterilor în stat, stipulat în art. 6 din Constituția RM.

8. Sancțiunea cu încetarea activității de comerț, stabilită în proiect, este una ineficientă și lipsită de sens, din motiv că, comerciantul a doua zi după încetarea activității de comerț este în drept să depună o altă notificare privind inițierea activității de comerț identice, iar autoritatea publică locală nu este în drept să-i refuze recepționarea notificării din motivul că comerciantul anterior a fost sancționat cu încetarea activității de comerț identice.

9. Proiectul de lege examinat nu trebuie să conțină prevederi referitoare la impozite și taxe, atâta timp cât acestea nu sunt stipulate în Codul fiscal RM, mai ales în situația în care acest cod nu conține o asemenea categorie de taxe.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției